

บทที่ 1 บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป้าหมายการพัฒนาประเทศ การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และเป็นแรงขับเคลื่อนให้กับสังคม รวมทั้งเป็นกลไกในการพัฒนาคนด้านศักยภาพที่มีอยู่อย่างเต็มที่ ทำให้คนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว สามารถดำรงชีวิต ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีความใฝ่รู้และพร้อมที่จะเรียนรู้เสมอ ดังนั้นผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านย่อมเป็นผู้ที่มีความรู้กว้างขวางสามารถนำความรู้ไปพัฒนาด้านสติปัญญา จากผลการวิจัยเกี่ยวกับสถานภาพการอ่านของคนไทย พบว่าปีหนึ่ง ๆ คนไทยอ่านหนังสือน้อยมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนไทย จากการสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ. 2554 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2554 : ออนไลน์) โดยเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน พฤษภาคม – มิถุนายน จำนวนครัวเรือนตัวอย่าง 53,000 ครัวเรือน พบว่า การอ่านของเด็กเล็ก นอกเวลาเรียน ทั้งการอ่านด้วยตัวเองและมีผู้ใหญ่อ่านให้ฟัง พบว่า เด็กเล็กมีอัตราการอ่านหนังสือ ร้อยละ 52.8 เพิ่มขึ้นจากการสำรวจในปี 2551 โดยเด็กผู้หญิงอัตราการอ่านหนังสือสูงกว่าเด็กผู้ชาย คือร้อยละ 55.9 และ 49.9 ตามลำดับ ขณะที่อัตราการอ่านนอกเวลาเรียนและนอกเวลาทำงานของคนไทยที่อายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป เปลี่ยนไปจากการอ่านของเด็กเล็กคือ มีอัตราการอ่านร้อยละ 68.8 และผู้ชายอ่านมากกว่าผู้หญิงเล็กน้อย คือ ร้อยละ 69.3 และ 68.3 ตามลำดับ ขณะที่กรุงเทพมหานคร ยังเป็นพื้นที่ ที่มีการอ่านของคนกลุ่มนี้มากที่สุดในประเทศเช่นเดิม คือร้อยละ 89.3 ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นพื้นที่ที่มีอัตราการอ่านหนังสือต่ำที่สุด คือ ร้อยละ 62.8 เมื่อพิจารณาจากช่วงอายุ พบว่า วัยเด็กอายุ 6-14 ปี มีอัตราการอ่านหนังสือสูงสุดถึงร้อยละ 91.2 รองลงมาคือเยาวชน อายุ 15-24 อ่านหนังสือร้อยละ 77.9 วัยทำงานอายุ 25-59 ปี อ่านหนังสือร้อยละ 66 และต่ำสุดคือวัยอายุ อายุ 60 ปีขึ้นไป อ่านหนังสือร้อยละ 43.9 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2551 พบว่ากลุ่มเด็กคืออายุ 6-14 ใช้เวลาอ่านหนังสือเพิ่มขึ้นเล็กน้อย คือจาก 38 นาที เพิ่มเป็น 41 นาที ในขณะที่กลุ่มอื่นๆ อ่านหนังสือลดลงทั้งหมด และจากผลสำรวจพฤติกรรมการอ่านหนังสือของคนไทย พบว่ามีการอ่านหนังสือเฉลี่ย เพียงปีละ 2 เล่มต่อคน ซึ่งนับว่าต่ำมาก เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในกลุ่มเอเซียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มีสถิติการอ่านหนังสือปีละ 40-50 เล่มต่อคน หรือแม้แต่เวียดนามที่มีการอ่านหนังสือถึงปีละ 60 เล่มต่อคน

การอ่านเป็นทักษะการรับสารวิธีหนึ่งที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตอย่างยิ่งสำหรับชีวิตมนุษย์ และเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคม เพราะการอ่านหนังสือประเภทต่างๆ จะช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้ ความคิด และความเข้าใจที่ถูกต้อง ตลอดจนทำให้ช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์บาง

ประการที่ผู้อ่านไม่สามารถพบได้ในชีวิตจริง การอ่านจึงเป็นสิ่งที่ควรจะได้รับ การฝึกฝนและพัฒนา มาตั้งแต่เด็กๆ เพราะวัยเด็กเป็นวัยที่สามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา ภาษา ทักษะคิดและจริยธรรม ซึ่งหนังสือเป็นเครื่องมืออันสำคัญที่จะนำเด็กไปสู่ความเจริญงอกงาม การใฝ่รู้ ใฝ่เรียนเป็นพื้นฐานของการปรับตัวให้ก้าวทันเทคโนโลยีที่กำลังพัฒนาอยู่ในปัจจุบัน ปัจจัยสำคัญของการเรียนรู้คือ การอ่าน คนที่อ่านมากเรียนรู้มากก็สามารถปรับตัวให้ทันยุคทันสมัยได้ตลอดเวลา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547:27)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 ได้กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักเสมอว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ และมาตรา 24 ได้กล่าวถึงการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน เกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง และจัดการเรียน การสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ ได้อย่างสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ในทุกสาขาวิชา ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้รวมทั้ง สามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมๆกันจาก สื่อการเรียนการสอนและวิทยาการประเภทต่างๆจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ และ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนา ผู้เรียนตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน . 2552:12-14) ประกอบ กับคุณลักษณะรักการอ่านเป็นคุณลักษณะด้านหนึ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ว่าผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการ ค้นคว้า (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552:14) และยังกำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน สาระที่ 1 การอ่าน คือใช้กระบวนการสร้างความรู้และความคิดไปใช้ในการตัดสินใจ แก้ปัญหาและ สร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ดังนั้นภารกิจด้านการดำเนินงานเพื่อส่งเสริม การอ่านจึงเป็นภารกิจที่สำคัญด้านหนึ่งของโรงเรียนที่จะต้องดำเนินการให้ได้ผล เพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะรักการอ่านเพราะการอ่านจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี ทำให้โลกทัศน์ กว้างไกล และทำให้นักเรียนพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติและตามศักยภาพ การอ่านทำให้เกิดการ เรียนรู้ที่ไร้ข้อจำกัดเรื่องเวลาและสถานที่ หากนักเรียนมีความรักในการอ่านจะสามารถอ่านหนังสือได้ ทุกที่ทุกเวลาทุกสถานที่ ถ้าโรงเรียนสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนมีนิสัยรักการอ่านได้ก็จะส่งผลให้ นักเรียนมีการพัฒนาด้านอื่นๆ ได้ดีขึ้นด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 12)

ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้มาเป็นระยะเวลาอัน นาน มีหน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชนจัดกิจกรรมเกี่ยวกับหนังสือและการณรงค์ส่งเสริมการอ่าน รัฐบาลมีการ กำหนดนโยบายด้านการอ่านอย่างต่อเนื่อง ทั้งจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การแถลงนโยบาย ของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ตลอดจนนโยบาย ด้านการศึกษา ได้แก่ นโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – 2561) และ การกำหนดทศวรรษแห่งการอ่าน (พ.ศ. 2552 – 2561)

นโยบายส่งเสริมการอ่านของไทยยังคงมีต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นกรอบและแนวทางในการพัฒนาประเทศได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการ อ่านอย่างต่อเนื่อง โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) เน้นพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และกำหนดแนวทาง การพัฒนาประเทศที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการอ่าน โดยกำหนดให้ครอบครัวปลูกฝังนิสัยใฝ่รู้ รักการ อ่าน สนับสนุนการเรียนรู้ตามศักยภาพและความสนใจอย่างต่อเนื่อง และแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) ซึ่งเป็นฉบับร่างอยู่ระหว่างการจัดทำและระดม ความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน เน้นสร้างภูมิคุ้มกันประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยสามารถรองรับผลกระทบ จากการเปลี่ยนแปลงจากภายนอกและภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาประเทศ บนฐานความรู้และเทคโนโลยีที่ทันสมัย มุ่งใช้ความรู้เป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาประเทศ และมียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการอ่านคือยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกช่วงวัย ให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาประเทศในอนาคต สร้างโอกาสการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ให้ทุกคนทุกกลุ่มทุกวัยสามารถ เข้าถึงแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้ทั้งที่เป็นวัฒนธรรม ภูมิปัญญาและองค์ความรู้ใหม่ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552: 8)

ดังนั้นเพื่อสร้างกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนส่งเสริมการอ่านให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ตามที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2552 มีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้เสนอ ให้การส่งเสริมการอ่านเป็นวาระแห่งชาติเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมีการกำหนด ให้การอ่านเป็นวาระแห่งชาติ คือวันที่ 2 เมษายน ของทุกปี ซึ่งเป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพ ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นวันรักการอ่าน เป็นวันหนังสือเด็กแห่งชาติ และกำหนดให้ปี 2552-2561 เป็นทศวรรษแห่งการอ่านของประเทศ โดยมีคณะกรรมการส่งเสริมการ อ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต กระทรวงศึกษาธิการได้จัดโครงการส่งเสริมนิสัยรักการ อ่านขึ้น และมอบหมายให้โรงเรียนที่ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดำเนินการโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านขึ้น เพื่อการพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน และรู้หนังสือ ภายในปี 2555 โดยได้กำหนดเป้าหมายในการดำเนินการ ให้คนไทยอายุ 15 ปี ขึ้นไปสามารถอ่านออก เขียนได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 95 รวมถึงให้ค่าเฉลี่ยการอ่านหนังสือของคนไทยเพิ่มขึ้นจากปีละ 5 เล่ม เป็น 10 เล่ม ขณะเดียวกัน ให้เพิ่มแหล่งการอ่านครอบคลุมทุกพื้นที่อย่างทั่วถึง และสร้างภาคีเครือข่าย เพื่อปลูกฝังการอ่านและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืนทุกรูปแบบการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านย่อม สามารถนำไปเป็นข้อมูลในการศึกษาหาความรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552: 22)

โรงเรียนเทศบาลบ้านสุขสำราญ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี เป็นโรงเรียน ระดับอนุบาล ถึง ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขนาดกลาง ในปีการศึกษา 2558 มีครูจำนวน 52 คน นักเรียนจำนวน 902 คน ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีฐานะยากจน มีอาชีพเกษตรกรรม และอาชีพรับจ้าง บางส่วนไปทำงานอยู่ต่างจังหวัดจึงฝากบุตรหลานไว้กับปู่ย่า ตายาย บางส่วนพ่อแม่หย่าร้าง ทำให้

นักเรียนขาดความอบอุ่น ไม่มีเวลาเอาใจใส่ต่อการศึกษาของบุตรหลาน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ดีเท่าที่ควร จากการศึกษาสภาพปัญหาในปีการศึกษาที่ผ่านมา พบว่ามีปัญหา โดยเฉพาะการอ่านหนังสือ นักเรียนให้ความสำคัญกับการอ่านหนังสือน้อยมาก ขาดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ บรรยากาศการเรียนรู้ใฝ่เรียนใฝ่เรียนยังน้อยมาก นอกจากนี้เมื่อตรวจสอบสถิติการใช้บริการห้องสมุดเพื่อศึกษาค้นคว้าหาความรู้และการยืมหนังสือไปอ่านเพิ่มเติม พบว่า สถิติการใช้บริการห้องสมุดน้อยและการประเมินคุณลักษณะด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียน มีผลการประเมินต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด โรงเรียนเทศบาลบ้านสุขสำราญ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

นักเรียนโรงเรียนเทศบาลบ้านสุขสำราญ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี เป็นกลุ่มทรัพยากรมนุษย์ที่จำเป็นต้องได้รับการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นธรรมชาติของการศึกษาในระดับขั้นพื้นฐานประการหนึ่งกับเป็นเป้าหมายของสังคม นิสัยรักการอ่านจึงเป็นทั้งวิธีการ และเป้าหมายการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านสุขสำราญ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อให้เด็กที่กำลังศึกษาในระดับประถมศึกษา มีพฤติกรรมการรักการอ่าน ทันทต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในยุคปัจจุบันนี้ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางวิชาการและการพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียนเอง

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นโรงเรียนเทศบาลบ้านสุขสำราญ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ได้เห็นความสำคัญของการอ่าน และเห็นควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขโดยเร็ว โรงเรียนจึงได้จัดทำโครงการประเมินโครงการส่งเสริมรักการอ่านของนักเรียนชั้น โดยนำรูปแบบการประเมินโครงการแบบจำลองชิปปี้ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลเดียม (Stuffledeam) มาเป็นหลักในการประเมินเพื่อเป็นการประเมินความก้าวหน้า ติดตามการดำเนินงานตามแผนของโครงการที่กำหนดได้ เพื่อจะทำให้ทราบถึงผลของการดำเนินงาน ข้อบกพร่อง จุดเด่น จุดด้อย ของโครงการและสามารถนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ ในการปรับปรุงการดำเนินโครงการให้มีประสิทธิภาพ และสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ เมื่อดำเนินการสิ้นสุดโครงการแล้ว จึงได้ทำการประเมินโครงการเพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้บรรลุวัตถุประสงค์ อันจะเป็นการตอบสนองความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ตลอดจนนโยบายยกระดับมาตรฐานการศึกษาของชาติ

ดังนั้นการจัดกิจกรรมดังกล่าวจะประสบผลสำเร็จหรือไม่อย่างไรนั้นจึงต้องมีการประเมินโครงการส่งเสริมรักการอ่านของนักเรียน เพราะการประเมินจะทราบถึงปัญหาอุปสรรค ข้อบกพร่องซึ่งเกิดจากโครงการ ความพร้อมของนักเรียน สื่อ-อุปกรณ์ เพียงพอหรือไม่ เมื่อเข้าร่วมกิจกรรมแล้วนักเรียนสามารถอ่านได้มากน้อยเพียงใด และเมื่อประเมินโครงการแล้วช่วยให้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงการ ช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารโครงการว่าจะดำเนินโครงการต่อเนื่องไปหรือไม่ มีข้อควรปรับปรุง แก้ไขอย่างไร

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1 เพื่อประเมินระดับคุณค่าของโครงการส่งเสริมรักการอ่านของนักเรียน ด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต

2.2 เพื่อศึกษานิสัยรักการอ่านของนักเรียน หลังการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมรักการอ่านของนักเรียน

3. แหล่งข้อมูลที่ใช้

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ ประกอบด้วยกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง คือ ผู้บริหาร ครูและนักเรียนโรงเรียนเทศบาลบ้านสุขสำราญ อำเภอวารินชำราบ ปีการศึกษา 2559 แยกได้ดังนี้

3.1 ผู้บริหาร จำนวน 4 คน ครูจำนวน 48 คน รวมจำนวน 52 คน

3.2 นักเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 511 คน

4. ขอบเขตของการศึกษา

4.1 การประเมินโครงการส่งเสริมรักการอ่านในโรงเรียนเทศบาลบ้านสุขสำราญ อำเภอวารินชำราบ ในครั้งนี้ ผู้ประเมินได้ใช้รูปแบบการประเมินโครงการ CIPP MODEL ของสตีฟเฟิลปีม โดยกำหนดกรอบแนวคิดในการประเมิน ดังนี้

4.1.1 การประเมินโครงการด้านสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) หมายถึง การประเมินด้านความพร้อม ความเหมาะสม ความสอดคล้องกันของหลักการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีดำเนินการ ระยะเวลาดำเนินการ การจัดบรรยากาศในการดำเนินงาน และการประสานงานระหว่าง คณะกรรมการทุกฝ่ายที่ทำให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินโครงการบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

4.1.2 การประเมินโครงการด้านปัจจัย (Input Evaluation) หมายถึง การประเมิน ในด้านการวางแผนการดำเนินงาน บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และสถานที่ในการดำเนินการ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง

4.1.3 การประเมินโครงการด้านกระบวนการ (Process Evaluation) หมายถึง การประเมินโครงการในด้านการปฏิบัติงานตามแผน การดำเนินงาน การปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบ หรือที่ได้รับมอบหมาย ปัญหา อุปสรรค การแก้ไขและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของบุคลากร ที่เกี่ยวข้องและนักเรียน

4.1.4 การประเมินโครงการด้านผลผลิต (Product Evaluation) หมายถึง การประเมิน ผลโครงการในด้านผลสำเร็จตามเป้าหมายและผลสำเร็จที่เกิดขึ้นกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องและนักเรียน

4.2 การศึกษาพฤติกรรมลักษณะนิสัยการอ่านของนักเรียนที่มีต่อโครงการส่งเสริมรักการอ่าน ในการประเมินครั้งนี้ ได้แก่ ด้านเวลา สถานที่ วิธีได้สื่อการอ่าน บันทึกลง วิชาการ วัตถุประสงค์ วิธีการอ่าน ทักษะการอ่าน เป็นต้น

4.3 ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ

เริ่มดำเนินโครงการวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2558 ถึงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2559

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 การประเมินโครงการส่งเสริมรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลบ้านสุขสำราญ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี หมายถึง โรงเรียนเทศบาลบ้านสุขสำราญ อำเภอวารินชำราบ เทศบาลเมืองวารินชำราบ จัดทำขึ้นในปีการศึกษา 2558 เพื่อส่งเสริมกิจกรรมที่อยู่ในโครงการรักการอ่านของนักเรียนให้มีความสนใจและรักการอ่านหนังสือ รวมทั้งเห็นความสำคัญของการอ่าน และอ่านจนเป็นนิสัยซึ่งมีกระบวนการดำเนินงานใน 9 กิจกรรมที่โรงเรียนประกาศเป็นกลยุทธ์การดำเนินงานเพื่อให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านได้แก่

5.1.1 กิจกรรมแนะนำหนังสือใหม่

- 5.1.2 กิจกรรมอ่านหนังสือให้ฟัง
- 5.1.3 กิจกรรมเล่นิทาน
- 5.1.4 กิจกรรมมอบเกียรติบัตรยอดนักอ่านประจำเดือน
- 5.1.5 กิจกรรมเกร็ดความรู้หน้าเสาธง
- 5.1.6 กิจกรรมพ่อแม่ลูกปลูกฝังพฤติกรรมการรักการอ่าน
- 5.1.7 กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน
- 5.1.8 กิจกรรมเรียนรู้สู่สาธารณกรมไทย
- 5.1.9 กิจกรรมตระกร้าความรู้

5.2 การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการวัดที่มีการรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลของการดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยนำรูปแบบจำลองชิป (CIPP Model) ซึ่งเป็นการประเมิน 4 ด้าน ได้แก่

5.2.1 ด้านสถานะแวดล้อม (Context) ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ และการเตรียมการดำเนินโครงการ

5.2.2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้และงบประมาณ ระยะเวลา

5.2.3 ด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process) ประกอบด้วย การดำเนินงานตามโครงการ การนิเทศติดตาม และประเมินผล

5.2.4 ด้านผลผลิต (Product) ผลการดำเนินงานโครงการ และคุณภาพผู้เรียนตลอดจนลักษณะการอ่านที่เกิดจากการดำเนินโครงการ เพื่อนำไปใช้ในการตรวจสอบและพิจารณาบ่งชี้ให้ทราบถึงจุดเด่นหรือจุดด้อยของการดำเนินโครงการส่งเสริมรักการอ่านในโรงเรียนเทศบาลบ้านสุขสำราญ อำเภอวารินชำราบ อย่างเป็นระบบแล้วตัดสินใจว่าจะปรับปรุงแก้ไขโครงการนั้นเพื่อการดำเนินงานต่อไปหรือจะยุติการดำเนินงานโครงการนั้น

5.3 การอ่าน หมายถึง การว่าตามตัวหนังสือ การออกเสียงตามตัวหนังสือ การดูพิจารณาตัวหนังสือเพื่อให้เข้าใจ

5.4 การส่งเสริมกิจกรรมรักการอ่าน หมายถึง การกระทำต่างๆที่โรงเรียนหรือผู้ปกครองจัดทำขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจและเห็นความสำคัญของการอ่าน และพยายามพัฒนาการอ่านของตนเองจนมีนิสัยรักการอ่าน

6. ประโยชน์ที่จะได้รับ

6.1 เป็นข้อมูลสำคัญในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาการดำเนินงานตามโครงการอย่างต่อเนื่อง

6.2 เป็นทางเลือกของกิจกรรมที่สามารถช่วยส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนอย่างมีทิศทาง

6.3 ผู้รับผิดชอบโครงการและผู้เกี่ยวข้องนำผลการประเมินโครงการไปใช้พัฒนางานและเผยแพร่การพัฒนาให้แพร่หลาย

6.4 เป็นประโยชน์แก่นักเรียนโดยตรงที่จะได้พัฒนาหรือยกระดับการอ่านให้สูงขึ้น เพื่อสามารถใช้ชีวิตในสังคมยุคข้อมูลข่าวสารอย่างเหมาะสม

6.5 เป็นข้อมูลสำหรับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่จะได้นำไปกำหนดนโยบายด้านกิจกรรมเสริมสร้างการอ่านสำหรับนักเรียน

6.6 ผลที่ได้จากการประเมินโครงการเป็นความรู้ใหม่ที่สามารถไปใช้อ้างอิงหรือคิดค้นพัฒนางานใหม่ได้